

Tervetuloa vanhempainiltaan

Ylioppilaskirjoitukset
Eriyisjärjestelyt ylioppilaskokeissa
Korkea-asteen opintoihin valinta

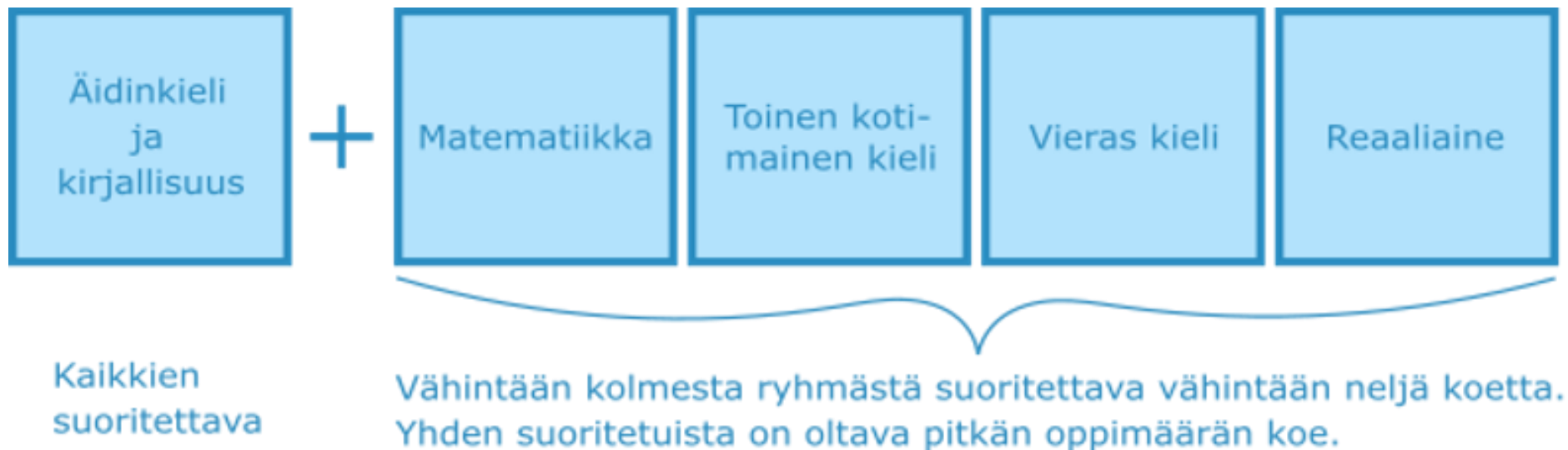
Linkki dioihin jaetaan myöhemmin Wilmassa.

Tervetuloa!

Tarkistathan, että mikrofonisi ja kamerasi ovat pois päältä.

Chat toimii koko illan, lisäksi puheenvuoroja voi pyytää viittaamalla tai chatissa.

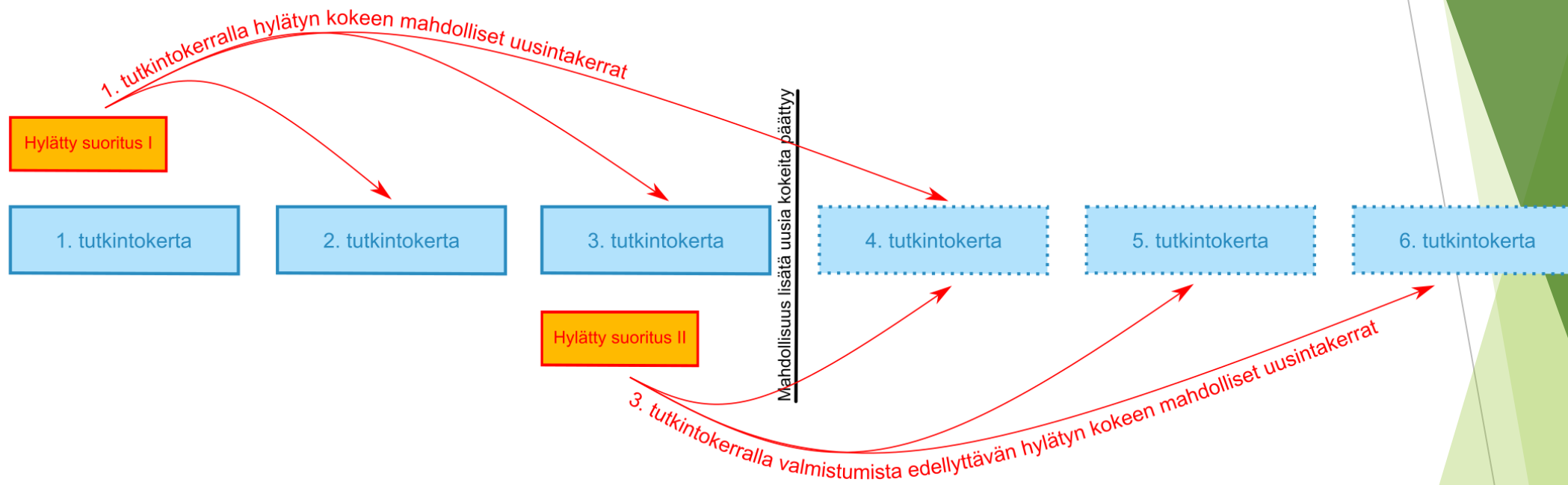
Ylioppilastutkinto

Tuleeko sinusta ylioppilas, testaa itse!

<https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/fi>

Ylioppilastutkinnon suorittaminen

- Kokeet suoritetaan enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana
- Uusia kokeita voi lisätä vain ensimmäisen kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana
- Painava syy voi pidentää tutkinnon suorittamista 1-2 tutkintokertaa

Tutkinnon maksuttomuus

- Kokelas voi ilmoittautua maksuttomasti viiteen ensimmäiseen kokeeseen
 - Maksuttomuus koskee myös viiden ensimmäisen kokeen hylättyjä uusintoja ellei koetta ole hylätty:
 - koska kokelas on jättänyt saapumatta koetilaisuuteen
 - koska kokelas ei ole jättänyt koesuoritusta arvosteltavaksi
 - vilpin tai koetilaisuuden järjestyksen häiritsemisen vuoksi

Tutkintoon ilmoittautuminen

- Ilmoittautuessasi ylioppilastutkintoon noudata lukion antamia määräaikoja
 - Kevään tutkintoon on ilmoitauduttava viimeistään **1.12.**
 - **Syksyn tutkintoon on ilmoitauduttava kesäkuun alkuun mennessä (tarkista viimeinen ilmoittautumispäivä koululta)**
- Ilmoittautumistiedot toimitetaan lukion rehtorille kirjallisena lukion hyväksymällä tavalla
- Ilmoittautuminen on sitova
 - Voit hakea muutosta ilmoittautumistietoihisi sairauden tai muun erityisen painavan syyn takia.
 - Voit kirjallisesti peruuttaa rehtorin hyväksymän ilmoittautumisesi kevään tutkintoon viimeistään 1.12. /syksyn tutkintoon kesäkuun alussa
 - **HUOM!** Pakolliset koeaineen opintojaksot oltava opiskeltu, että voi osallistua kokeeseen.

Hylätyn kokeen uusiminen

- Hylätyn kokeen saa uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana
- Hylätystä kokeesta ei tule merkintää todistukseen
 - Hylätty arvosana kuitenkin merkitään todistukseen, jos tutkinto hyväksytään kompensatiolla ts. hylätyn arvosanan estämättä
- Tutkinnon valmistuttua hylättyä koetta voi uusia rajattomasti
- Hylättyä koetta uusittaessa kokeen vaativuus on mahdollista vaihtaa lyhyeen oppimäärään, kunhan tutkinnon kokeisiin sisältyy vaadittava pitkän oppimäärän koe
- Jos tutkintoon vaadittavaan suoritukseen ei ole saada hyväksyttyä arvosanaa kolmannellakaan uusimiskerralla, tutkinto on aloitettava uudelleen

Kokeiden arvostelu ja julkaisu

- Kokeista annettavat arvosanat:
 - Laudatur L
 - Eximia cum laude approbatur E
 - Magna cum laude approbatur M
 - Cum laude approbatur C
 - Lubenter approbatur B
 - Approbatur A
 - Improbatur I
- Alustava arvostelu lukioissa, lopullinen arvostelu lautakunnassa
- Ainekohtaiset pisterajat vaihtelevat vuosittain, [SYK-pisteet](#)
- Kevään tulokset julkaistaan 14.5. lautakunnan verkkopalvelussa (Koski)
 - Oikaisuvaatimus tehtävä kahden viikon kuluessa

Kompensaatio

- Kompensaatioissa otetaan huomioon muiden ylioppilastutkintotodistukseen tulevien kokeiden arvosanat.
 - Keväällä 2022 tai sen jälkeen aloitetuissa tutkinnoissa otetaan huomioon vain tutkintoon vaadittavissa kokeissa saadut hyväksytyt arvosanat
- Keskeytynyttä koetta ei kompensoida
 - ts. äidinkielessä suoritus sekä lukutaidon että kirjoitustaidon kokeesta
- "ABBA"-rivillä (K2022) tutkinto on kompensoitavissa valmiiksi, vaikka viides aine olisi improbatur

Erityisjärjestelyt

Koesuoritusta heikentävä syy

Kangasalan
LUKIO

sairaus tai
vamma

lukemisen ja
kirjoittamisen
erityisvaikeus

erityisen vaikea
elämäntilanne

opetuskielen
puutteellinen
hallinta

- neuvoteltava aina etukäteen rehtorin kanssa
- haetaan lautakunnalta kirjallisesti vaadittavin lausunnoin varustettuna viimeistään silloin, kun ilmoitaudutaan tutkintoon ensimmäisen kerran tai kun tarve havaitaan
- hakemus erityisjärjestelyistä sisältää kokelaan henkilökohtaisen opintosuunnitelman, mahdolliset tukitoimet koetilanteessa tai muun selvityksen haettavista tukitoimista

Esimerkkejä erityisjärjestelyistä:

- lisäaika kokeen suorittamiseen (+2 tuntia)
- erillinen pienryhmätila tai lepäämiseen tarkoitettu tila
- oikeus suurentaa kirjasinkokoa tai käyttää suurempaa näyttöä
- näkövammaisen apuvälineillä suoritettava tai ääniaineistoltaan rajoitettu koe
- avustajan käyttö

Katso
YTL

Alkuun

Kaksi
menettelytapaa

1) Huomioon
ottaminen
arvioinnissa
(ja)

2) Huomioon
ottaminen
koetilanteessa

Erityisjärjestelyt

- ▶ Syksyn kokeisiin haettava **30.4** mennessä
- ▶ Kevään kokeisiin haettava **30.11** mennessä
- ▶ Ota yhteyttä erityisopettajaan/rehtoriin. Erityisopettaja hakee erityisjärjestelyt LUKI-lausunolla, rehtori hakee erityisjärjestelyt kaikkien muiden syiden perusteella
- ▶ Edellyttävät aina sitä, että
 - erityisjärjestelyitä on kokeiltu jo lukioaikana (ja että kokelas on hyötynyt niistä) - poikkeuksena erityistilanteet
 - Erityisjärjestelyä puoltaa asiantuntija - lausunnot ajoissa!

Huom! YTL:n myöntö toimii myös erityisjärjestelyiden hakuperusteena myöhemmin valintakokeissa sekä opinnoissa seuraavissa oppilaitoksissa

Ilman lautakunnan erillistä lupaa kokelaalla saa olla tarvittaessa käytössään

- resepti- ja käsikauppalääkkeitä
- sairauden hoidossa välttämättömiä välineitä (esim. diabetes)
- vammaisuuden edellyttämät tavanomaiset apuvälineet
- suurennuslasi, lisävalaisin tai värillinen viivain tai kalvo
- korvatulpat tai kuulosuojaimet (huom. ei bluetooth!)

Huom! Katso ohjeet Abitin käyttöön <https://cheat.abitti.fi/>

Yo-todistuksen merkitys korkea-asteen opiskelijavalinnoissa

Useita tapoja päästä opiskelemaan

- ▶ Todistusvalinta
- ▶ <https://todistusvalinta.fi/>
- ▶ Pääsykoevalinta
- ▶ Avoimen väylä
- ▶ Näyttöreittivalinta
- ▶ <https://www.ammattikorkeakouluun.fi/hakijalle/valintatavat/>
- ▶ <https://yliopistovalinnat.fi/>

Todistusvalinta AMK

- ▶ [AMK- todistusvalinta](#)
- ▶ Pisteitä viidestä YO-kokeesta

Todistusvalinta YO

- ▶ [Yliopistojen todistusvalinta vuoteen 2025 asti](#)
- ▶ <https://yliopistovalinnat.fi/todistusvalinnan-pisteytykset-vuodesta-2026>

Muutama ajatus ja huomio

- ▶ **Ylioppilaskokeeseen ja valintakokeeseen kannattaa valmistautua.** Tiedot todistusvalinnan tuloksista tulevat hyvin lähellä valintakoetta, joten hakija ei voi jäädä odottamaan tuloksia ja vasta sitten aloittaa valmistautumista.
- ▶ **Todistusvalinnan pisterajoissa voi olla vuosittain isojakin heilahduksia.** Näin kävi esimerkiksi kasvatustieteessä keväällä 2022. Joissain koulutusohjelmissa todistusvalinnan raja nousi jopa 20 pistettä edelliseen kevääseen verrattuna. Tämän johdosta moni hakija jäi ilman opiskelupaikkaa, koska ei ollut valmistautunut osallistumaan valintakokeeseen.
- ▶ Joillakin aloilla, esim. lääketieteen koulutuksissa, psykologiassa ja oikeustieteessä todistusvalinta **on rajattu ainoastaan ensikertalaisille hakijoille.** Näillä aloilla aiemmin tutkinnon suorittaneet ja alanvaihtajat voivat saada opiskelupaikan vain pääsykokeen kautta.
 - **Opiskelutekniikoiden ja vastaustekniikan merkitys! Voi olla myös uutta lukiolaiselle?**
- ▶ **Todistusvalinnan uusi pisteytystaulukko otetaan käyttöön 2026.**
- ▶ **><https://yliopistovalinnat.fi/todistusvalinnan-pisteytykset-vuodesta-2026>**

Linkkejä

- Ylioppilastutkintolautakunta
 - [Tietoa kokelaalle](#)
 - [Tutkintomaksut](#)
 - [Kevään 2025 ylioppilaskirjoitukset](#)
 - [ILMO työkalu](#): testaa, onko tutkinto koostettu oikein
- YLE [Abitreenit - aiempia YO-kokeita vastauksineen, harjoituksia aineittain jne.](#)
- Lukiolaiskurssit esim. [Tampereen kesäyliopisto](#)
- WILMAssa tiedotteissa esimerkkejä lukiolaisille sopivista korkeakoulujen ilmaisista opintojaksoista, mukana mm.koulutusaloihin tutustumista tai jonkin (kirjoitettavankin) oppiaineen yliopistotason "kurkistuskursseja" jotka antavat lisätietoa ja ohjaavat laajempaan aiheen hallintaan
- OP4 koulun oma opintojakso "Oma oppiminen haltuun" 3.periodissa

Kiitos, kun olit mukana!

Kysymyksiä?